

Finansutskottets yttrande 2022/23:FiU2y

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2022

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 21 mars 2023 att anmoda övriga utskott att senast den 2 maj yttra sig över regeringens skrivelse 2022/23:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2022 i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Det har inte väckts några följdmotioner med anledning av skrivelsen.

Finansutskottet yttrar sig över de riksdagsskrivelser som avser finansutskottets betänkanden. Vidare redovisar finansutskottet vissa uppgifter om regeringens redogörelser om tillkännagivanden i budgetpropositionerna.

Utskottets överväganden

Skrivelsen och vissa kompletterande uppgifter

Regeringen ska enligt 9 kap. 8 § riksdagsordningen varje år i en skrivelse till riksdagen redovisa vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen.

Skrivelse 2022/23:75 avser riksdagsskrivelser från 2022 och äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade av regeringen. Den avser huvudsakligen sådana åtgärder som vidtagits under tiden den 1 januari–31 december 2022. För att underlätta för riksdagsutskotten och ge en så aktuell bild som möjligt inför deras utvärderings- och uppföljningsarbete har redovisningen fått omfatta även vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång.

Sammanlagt uppgår antalet riksdagsskrivelser med anledning av finansutskottets betänkanden som redovisas i skrivelsen till 112. Den äldsta riksdagsskrivelsen som rör finansutskottet är från riksmötet 2007/08.

I följande tabell visas antalet riksdagsskrivelser som redovisas i skrivelse 2022/23:75 per utskott.

Tabell 1 Antal redovisade riksdagsskrivelser per utskott

Utskott	Antal riksdagsskrivelser	Procentuell andel
Justitieutskottet	120	16%
Finansutskottet	112	15%
Socialutskottet	77	10%
Miljö- och jordbruksutskottet	65	9%
Civilutskottet	61	8%
Konstitutionsutskottet	52	7%
Näringsutskottet	46	6%
Trafikutskottet	42	6%
Utbildningsutskottet	41	5%
Socialförsäkringsutskottet	38	5%
Skatteutskottet	30	4%
Försvarsutskottet	18	2%
Kulturutskottet	18	2%
Arbetsmarknadsutskottet	18	2%
Utrikesutskottet	17	2%
Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet	5	1%
Totalt	760	100%

Källa: Genomgång av det utskottsindelade registret i skr. 2022/23:75 s. 540–566.

Av tabellen framgår att justitieutskottet är det utskott vars betänkanden lett till flest redovisade riksdagsskrivelser i skrivelsen. Efter justitieutskottet är det

finansutskottets betänkanden som lett till flest redovisade riksdagsskrivelser. 15 procent av riksdagsskrivelserna rör betänkanden från finansutskottet. Ett betänkande kan leda till flera riksdagsskrivelser om flera departement ska vidta åtgärder med anledning av riksdagens beslut (enligt 11 kap. 23 § riksdagsordningen ska, om ett riksdagsbeslut kräver verkställighet, det organ som ska verkställa beslutet underrättas genom en riksdagsskrivelse). Detta är särskilt tydligt när riksdagen beslutar om ändringar i statens budget. Finansutskottet bereder ärenden om ändringar i statens budget, som alltså kan höra till flera olika departement.

Av de 112 riksdagsskrivelser som avser betänkanden från finansutskottet redovisas 77 som slutbehandlade och 35 som ej slutbehandlade. De vanligaste motiven till att riksdagsskrivelserna redovisas som slutbehandlade är att lagar utfärdats i enlighet med riksdagens beslut och att regleringsbrev beslutats med anledning av riksdagens beslut om ändringar i statens budget. Bland motiven för att redovisa riksdagsskrivelser som ej slutbehandlade är att riksdagens budgetbeslut inte redovisas som slutbehandlade förrän efter att årsredovisningen för staten lämnats till riksdagen i april varje år.

Riksdagsskrivelser som redovisar lagar som utfärdats och regleringsbrev som beslutats behandlas inte ytterligare i det följande. I flera fall hänvisas i skrivelse 75 till att regeringen i olika propositioner, bl.a. budgetpropositionen, har redovisat sin behandling av tillkännagivanden. Före budgetpropositionen för 2017 förekom bara redovisningar av enstaka tillkännagivanden i budgetpropositionerna. I följande tabell visas hur många tillkännagivanden som har behandlats i de sju senaste budgetpropositionerna. Uppgifterna avser samtliga volymer i budgetpropositionerna.

Tabell 2 Behandlingen av tillkännagivanden i budgetpropositionerna för 2017–2023

BP	Totalt	Slutbehandlade	Ej slutbehandlade	Procent slutbehandlade
BP23	129	98	31	76 %
BP22	100	62	38	62 %
BP21	81	36	45	44 %
BP20	126	67	59	53 %
BP19	67	24	43	36 %
BP18	111	48	63	43 %
BP17	44	25	19	57 %
Totalt	658	360	298	55 %

Källa: Genomgång av budgetpropositionerna.

Av tabellen framgår att regeringen numera mer regelmässigt redovisar behandlingen av tillkännagivanden i budgetpropositionen. Andelen som redovisades som slutbehandlade i budgetpropositionen för 2023 (BP23) var 76 procent.

I det följande redovisas inledningsvis riksdagsbeslut, främst tillkännagivanden, med anledning av frågor om extra ändringsbudgetar, dvs.

utöver vårändringsbudgeten och höständringsbudgeten (nr 1–15). Därefter redovisas övriga riksdagsbeslut av intresse (nr 16–37).

Beslut med anledning av extra ändringsbudgetar

1 Utvärdering av stöd till näringslivet (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Utskottsinitiativ. Proposition 2019/20:181 Extra ändringsbudget för 2020 – Förstärkt stöd till välfärd och företag, insatser mot smittspridning och andra åtgärder med anledning av coronaviruset, betänkande 2019/20:FiU61 Utvärdering av stöd till näringslivet.

Riksdagen har tillkännaggett för regeringen att regeringen skyndsamt och fortlöpande bör granska stödåtgärdernas sammanlagda påverkan på företagen och återkomma till riksdagen med förslag på åtgärder som särskilt stärker de enskilda näringsidkarnas möjligheter att överbrygga konsekvenserna av covid-19 (bet. 2019/20:FiU61 s. 20 f.). Regeringen föreslog i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängda och förstärkta stöd och ersättningar med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:4) att ett nytt ekonomiskt stöd till enskilda näringsidkare vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av spridningen av covid-19 införs.

Stödet är en av de åtgärder som regeringen vidtagit i enlighet med riksdagens tillkännagivande. Regeringen beslutade den 17 december 2020 om regleringsbrev för Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys). I regleringsbrevet ges myndigheten i uppdrag att påbörja en strukturerad uppföljning och utvärdering av stödets sammanlagda effekter på företagen. Uppdraget har delredovisats i juni och december 2021 samt april och oktober 2022. Tillväxtanalys inkom med en slutredovisning av uppdraget den 21 december 2022. Regeringen avser att återkomma till riksdagen i budgetpropositionen för 2024 med en redovisning av innehållet i slutrapporten. Punkten är inte slutbehandlad

2 Arlandas framtid (tillkännagivande, slutbehandlat)

Utskottsinitiativ. Proposition 2019/20:187 Extra ändringsbudget för 2020 – Ersättning till riskgrupper, kapitalinsatser i statligt ägda företag och andra åtgärder med anledning av coronaviruset, betänkande 2019/20:FiU62 punkt e om Arlandas framtid.

Riksdagen har tillkännaggett för regeringen det som utskottet anfört om Arlandas framtid (bet. 2019/20:FiU62 s. 17). Regeringskansliet gav under 2021 en s.k. bokstavsutredare i uppdrag att bl.a. beskriva och redovisa åtgärder för att säkra nödvändig kapacitet vid Arlanda flygplats vid en avveckling av Bromma flygplats. Bokstavsutredaren redovisade sitt uppdrag i promemorian Bromma flygplats – underlag för avveckling av drift och verksamhet (Ds 2021:25). Promemorian remitterades i september 2021 med en remisstid till den 20 december 2021. Vidare gav Regeringskansliet den 15 februari 2022 en

s.k. bokstavsutredare i uppdrag att ta fram en plan för utveckling och utökning av Arlanda flygplats, inklusive miljötillstånd, för att säkra tillräcklig flygkapacitet i Stockholmsområdet baserat på tillförlitliga prognoser. Bokstavsutredaren redovisade den 14 juni 2022 sitt uppdrag i promemorian Arlanda flygplats – en plan för framtiden (Ds 2022:11). I budgetpropositionen för 2023 återrapporterade regeringen kring hanteringen av tillkännagivandet och konstaterade att tillkännagivandet inte medför något behov av aktiva åtgärder från regeringens sida samt bedömde att tillkännagivandet därmed var slutbehandlat (prop. 2022/23:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.5). Punkten är slutbehandlad.

3 Regelverket för korttidspermitteringar (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Utskottsinitiativ. Betänkande 2020/21:FiU38 punkt 1 om regelverket för korttidspermitteringar.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen skyndsamt bör se över reglerna om korttidspermittering för att underlätta för företag inom hårt drabbade branscher (bet. 2020/21:FiU38 s. 5 f.). Den 10 juni 2021 beslutade regeringen om Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur, idrott och civilsamhälle samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:208). I propositionen lämnades bl.a. förslag till lagstiftning som innebar att det förstärkta stödet vid korttidsarbete som gällde under perioden december 2020–juni 2021 förlängdes med ytterligare tre månader t.o.m. september samma år. Med beaktande av bl.a. tillkännagivandet föreslogs en ny s.k. jämförelsemånad under förlängningen av stödet. Genom att bestämma en ny jämförelsemånad kunde större hänsyn tas till arbetsgivare med säsongsberoende verksamheter. Den 23 september 2021 tillsatte regeringen en kommitté som skulle se över stödet vid korttidsarbete (dir. 2021:79). Kommittén skulle bl.a. se över om det går att förenkla regelverket och göra det mer flexibelt. Vid kommitténs utvärdering av stödet skulle betydelsen för olika branscher och för arbetsgivare som bedriver säsongsberoende verksamhet beaktas. Remisstiden löpte ut den 24 mars 2023. Punkten är inte slutbehandlad.

4 Rätt till arbetslöshetsersättning i samband med verksamhet i begränsad omfattning (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Utskottsinitiativ. Betänkande 2020/21:FiU41 punkt 3 om rätt till arbetslöshetsersättning i samband med verksamhet i begränsad omfattning.

Riksdagen har tillkännagett det som utskottet anfört om att regeringen skyndsamt bör se över reglerna om enskilda näringsidkares rätt till arbetslöshetsersättning i samband med verksamhet i begränsad omfattning (bet. 2020/21:FiU41 s. 14). Betänkandet Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37) remissbehandlades under

sommaren och hösten 2020. Ytterligare beredningsunderlag har inhämtats genom promemorian Arbetslöshetsförsäkringen och förvaltningslagen (Ds 2021:24). I promemorian lämnas förslag till ändringar i betänkandets förslag till lag om arbetslöshetsförsäkring. Promemorian remitterades den 30 juli 2021. Remisstiden löpte ut den 15 oktober 2021. Ärendet bereds inom Regeringskansliet. Punkten är inte slutbehandlad.

5 Ändringar i statens budget för 2021 – Stöd till äldreomsorgen med anledning av coronaviruset (budgetbeslut, ej slutbehandlat)

Utskottsinitiativ. Betänkande 2020/21:FiU46. Stöd till äldreomsorgen med anledning av coronaviruset, om ändringar i statens budget för 2021 – Stöd till äldreomsorgen med anledning av coronaviruset punkt a.

Den 27 maj 2021 beslutade regeringen att ge Socialstyrelsen följande uppdrag: Uppdrag att fördela statsbidrag till regionerna för utökad läkarkompetens i äldreomsorgen samt fördela och betala ut prestationsbaserade medel i syfte att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre. Uppdrag att fördela och betala ut prestationsbaserade medel till kommuner som utökat bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden. Uppdrag att administrera och betala ut statsbidrag till kommunerna för att öka specialistundersköterskekompetensen om vård och omsorg om äldre och vård och omsorg om personer med demenssjukdom. Uppdragen redovisades den 31 oktober 2022. Punkten är inte slutbehandlad.

6 Stöd vid korttidsarbete för säsong varierande verksamhet (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Utskottsinitiativ. Betänkande 2020/21:FiU52 punkt 4 om stöd vid korttidsarbete för säsong varierande verksamhet.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om flexibiliteten i regelverket för stöd vid korttidsarbete för säsong varierande verksamhet (bet. 2020/21:FiU52 s. 26). Den 23 september 2021 tillsatte regeringen en kommitté som skulle se över stödet vid korttidsarbete. Kommittén skulle bl.a. analysera om regelverket kan förenklas och göras mer flexibelt (dir. 2021:79). Remisstiden löpte ut den 24 mars 2023. Punkten är inte slutbehandlad.

7 Kriterier för evenemangsstödet (tillkännagivande, slutbehandlat)

Proposition 2021/22:86 Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt åtgärder på skatteområdet och andra områden med anledning av coronaviruset, betänkande 2021/22:FiU16.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om kriterier för evenemangsstödet (bet. 2021/22:FiU16 s. 22 f.). Den 18 januari 2022 beslutade regeringen om Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar

på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2021/22:86). Den 3 februari 2022 beslutade regeringen om Extra ändringsbudget för 2022 – Slopade karenstid för stöd vid korttidsarbete, förstärkt evenemangsstöd och andra åtgärder med anledning av coronaviruset samt kompensation till hushållen för höga elpriser (prop. 2021/22:113). I båda dessa propositioner föreslogs ytterligare medel till evenemangsstödet för att möjliggöra förlängning av stödperioden. Den 3 mars 2022 beslutade regeringen om ändringar i förordningen (2021:816) om statligt stöd för vissa planerade evenemang som inte kunnat genomföras med anledning av begränsningar som beslutats för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Stödet förlängdes så att evenemang som planerats äga rum till och med den 30 juni 2022 var stödberättigande om de inte kunde genomföras eller i väsentlig utsträckning måste begränsas till följd av restriktioner med anledning av spridningen av covid-19. Den tidigare stödperioden var den 1 juni–31 december 2021. Dessutom förstärktes stödet i flera avseenden. Stödandelen höjdes från 70 procent till 90 procent av de stödberättigande kostnaderna, och takbeloppet för stödet höjdes från 17,5 miljoner kronor till 22,5 miljoner kronor per arrangör eller underleverantör till arrangör. Höjningarna av stödandelen och takbeloppet gäller för evenemang som planerats under perioden januari–juni 2022. Därutöver ändrades regelverket så att evenemang med flera föreställningar där samtliga föreställningar inte ryms inom stödperioden kan vara stödberättigande i den del som faller inom stödperioden. Den 3 mars 2022 fattade regeringen också beslut om regleringsbrev för anslag 1:27 Evenemangsstöd inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Villkoren för anslaget förtydligades så att det explicit framgår att Skatteverket får använda vissa medel för information om stödet. Tillkännagivandet är slutbehandlat, vilket redovisades i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 Förslag till statens budget för 2023, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6 Utgifter s. 118). Punkten är slutbehandlad.

8 Utformningen av stöd till olika branscher (tillkännagivande, slutbehandlat)

Proposition 2021/22:113 Extra ändringsbudget för 2022 – Slopade karenstid för stöd vid korttidsarbete, förstärkt evenemangsstöd och andra åtgärder med anledning av coronaviruset samt kompensation till hushållen för höga elpriser, betänkande 2021/22:FiU44 punkt 2 om utformningen av stöd till olika branscher.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om utformningen av stöd till olika branscher (bet. 2021/22:FiU44 s. 19 f.). Stöden till näringslivet under covid-19-pandemin togs fram med syftet att de skulle kunna komma företagen till del så snart som möjligt. Både Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser och Coronakommissionen (i betänkandet SOU 2022:10) bedömer att stöden i stort har fyllt sitt syfte och

nått de branscher som varit i särskilt behov av offentliga insatser för att möta pandemins effekter. I viss utsträckning har regeringen ändrat i regelverken för stöden under pandemin för att förbättra träffsäkerheten. EU:s statsstödsregelverk innebär dock begränsningar för vissa av stöden. När det gäller omställningsstödet till särskilt drabbade branscher är regeringens bedömning att EU-kommissionens krav för stödbelopp i den omfattningen innebär att det inte går att förändra regelverket så att fler företag skulle kunna få del av stödet. Därtill var tiden för knapp för att ändra de stöd som EU-kommissionen har godkänt i enlighet med det tillfälliga ramverket för statsstöd under pandemin, som löpte ut den 30 juni 2022. Regeringen redovisade vidtagna åtgärder och ansåg tillkännagivandet slutbehandlat i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 Förslag till statens budget för 2023, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6 Utgifter s. 118 f.). Punkten är slutbehandlad.

9 Tillfälligt sänkt energiskatt på bensin och diesel (tillkännagivande, slutbehandlat)

Proposition 2021/22:199 Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser, betänkande 2021/22:FiU47 punkt 2 om tillfälligt sänkt energiskatt på bensin och diesel.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anförde om att regeringen snarast bör återkomma med förslag som innebär att energiskatten på bensin och diesel sänks till EU:s miniminivå under fem månader (bet. 2021/22:FiU47 s. 12 f.). Den 14 april 2022 beslutade regeringen om propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser (prop. 2021/22:221). I propositionen föreslås att energiskatten på diesel sänks till EU:s minimiskattenivå och energiskatten på bensin sänks lika mycket. Regeringen uttalade att skatten för de olika bränsleslagen bör sänkas i lika stor utsträckning och att regeringen därför inte hade för avsikt att med anledning av detta tillkännagivande lämna några ytterligare förslag. Tillkännagivandet ansågs därmed slutbehandlat. Punkten är slutbehandlad.

10 Tillfälligt borttagen energiskatt på bensin och diesel (tillkännagivande, slutbehandlat)

Proposition 2021/22:199 Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser, betänkande 2021/22:FiU47 punkt 3 om tillfälligt borttagen energiskatt på bensin och diesel.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anförde om att regeringen snarast möjligt inom EU bör begära undantag från den EU-lagstiftning som krävs för att helt kunna ta bort energiskatten på bensin och diesel under tre månader (bet. 2021/22:FiU47 s. 13.). Den 6 maj 2022

lämnades en ansökan till kommissionen med begäran om tillstånd att ta bort energiskatten på bensin och diesel under tre månader. Den 17 juni 2022 beslutade regeringen om propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk (prop. 2021/22:270). I propositionen bedömde regeringen att riksdagens tillkännagivande är tillgodosett genom ansökan till Europeiska kommissionen (prop. 2021/22:270 avsnitt 4.2). Tillkännagivandet ansågs därmed slutbehandlat. Punkten är slutbehandlad.

11 Tillfällig justering av reduktionsplikten (tillkännagivande, slutbehandlat)

Proposition 2021/22:199 Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser, betänkande 2021/22:FiU47 punkt 4 om tillfällig justering av reduktionsplikten.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen skyndsamt bör återkomma med förslag om hur nivåerna för inblandning av biodrivmedel tillfälligt kan justeras för att sänka drivmedelspriserna under 2022 (bet. 2021/22:FiU47 s. 14 f.). Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 volym 1a s. 119) att riksdagen har bifallit regeringens förslag om att pausa reduktionsplikten (prop. 2021/22:243, bet. 2021/22:MJU31, rskr. 2021/22:452) samt anförde att regeringen därmed anser att tillkännagivandet är slutbehandlat. Punkten är slutbehandlad.

12 Utredning om hantering av framtida prischocker (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Proposition 2021/22:199 Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser, betänkande 2021/22:FiU47 punkt 5 om en utredning om hanteringen av framtida prischocker.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen skyndsamt bör utreda hur ett system skulle kunna utformas för att överföra risken för prischocker på bränsle vid kris från hushåll och företag till staten (bet. 2021/22:FiU47 s. 15). Inriktningen är att inom Regeringskansliet driva ett samarbetsprojekt om tillväxt och hushållsekonomi som en följd av vad som anges i Tidöavtalet. Utgångspunkten är att detta projekt ska ta om hand tillkännagivandet. Ärendet bereds vidare. Punkten är inte slutbehandlad.

13 Åtgärder för att stärka svensk matberedskap (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Proposition 2021/22:221 Extra ändringsbudget för 2022 – Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser,

betänkande 2021/22:FiU39 punkt 2 om åtgärder för att stärka svensk matberedskap.

Riksdagen har tillkännaggett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen bör stärka den svenska matberedskapen genom ett flertal åtgärder (bet. 2021/22:FiU39 s. 11 f.). Av tillkännagivandet följer att regeringen föreslås maximera den förstärkning av återbetalningen av dieselskatt för jord- och skogsbruket som regeringen redan har föreslagit för perioden den 1 juli 2022 t.o.m. den 30 juni 2023, dvs. att den utökas till det högsta belopp som är förenligt med EU-rätten.

Av tillkännagivandet följer även att regeringen föreslås göra den maximala återbetalningen av dieselskatten retroaktiv, dvs. låter den börja gälla redan fr.o.m. den 1 januari 2022 – och inte som regeringen föreslår fr.o.m. den 1 juli 2022 – samt att detta träder i kraft i samband med den första utbetalningen den 1 juli 2022.

I propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina (prop. 2021/22:269 avsnitt 4.2) har regeringen lämnat ett förslag om en sådan förstärkt återbetalning av dieselskatt som efterfrågas. I Extra ändringsbudget för 2022 – Retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk (prop. 2021/22:270 avsnitt 4.2) har regeringen lämnat ett förslag om en sådan förstärkt återbetalning med retroaktiv tillämpning från den 1 januari 2022 som efterfrågas. I Extra ändringsbudget för 2022 – Retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk bedömde regeringen att tillkännagivandet var tillgodosett i dessa delar genom dessa förslag (se prop. 2021/22:270 avsnitt 3.2 och 4.2).

Av tillkännagivandet följer att regeringen föreslås vidta ett flertal åtgärder, bl.a. att kraftigt utöka det befintliga krisstödet till gris- och fjäderfäsektorn, att införa ytterligare krisstöd till mjölk-, nötkötts-, får- och lammföretag inom ramen för befintliga regler, att på EU-nivå aktivt driva att gruppundantag från statsstödsreglerna införs för animaliesektorn, att lätta på växtföljdskrav och kräva fler undantag från EU-regler på detta område, att utnyttja möjligheten att bevilja tillfälliga undantag från EU:s statsstödsregler för att stödja svenska veteodlare samt övriga växtodlings- och trädgårdsföretag och att tillfälligt utöka det nationella stödet till jordbruket i norra Sverige, det s.k. Norrlandsstödet, maximalt under 2022.

I Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till jordbruket och fiskerinäringen samt kompensation för höga energipriser (prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FiU48, rskr. 2021/22:438) beslutades ett utökat åtgärds paket till jordbruket. Det innebar bl.a. att stödet till gris- och fjäderfäsektorn utökades till att också inkludera andra delar av animaliesektorn t.ex. mjölk- och nötköttssektorerna. Regeringen har även gett Statens jordbruksverk i uppdrag att meddela kommissionen om Sveriges tillämpning av kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/484 rörande undantag från bestämmelser om träda. Detta innebar att trädor som jordbrukarna i vanliga fall behöver för att få fullt stöd i stället får användas för bete, skörd eller odling av grödor. Inför att kommissionen skulle besluta om ett tillfälligt statsstödsramverk med

anledning av Rysslands invasion av Ukraina förordade Sverige att ett tillfälligt regelverk skulle införas för jordbruket i likhet med de regler som gäller för inkomstbortfall vid allvarliga klimathändelser inom ramen för gruppundantaget för vissa kategorier av stöd inom jordbrukssektorn. Kommissionen valde dock en annan utformning, enligt vilken statsstöd kan ges med upp till 35 000 euro (2022/C 131 I/01). Regeringen anser trots det att lantbrukarna inom animaliesektorn kan kompenseras på ett adekvat och effektivt sätt i enlighet med kommissionens meddelande (2022/C 131 I/01) och kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn. Det nationella stödet till jordbruket i norra Sverige utökades även med 50 000 000 kronor under 2022. I Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till jordbruket och fiskerinäringen samt kompensation för höga energipriser (prop. 2021/22:252 avsnitt 6.2) bedömde regeringen att tillkännagivandet var tillgodosett i nämnda delar.

I Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina (prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:466) beslutades om ett tillfälligt stöd riktat till företag som bedriver växthusodling samt till gris- och fjäderfänäringen.

Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är tillgodosett i alla nämnda delar, som meddelats i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till jordbruket och fiskerinäringen samt kompensation för höga energipriser (prop. 2021/22:252, bet. 2021/22:FiU48, rskr. 2021/22:438), förutom den del av tillkännagivandet som gäller tillfälliga undantag från EU:s statsstödsregler för att stödja svenska veteodlare samt övriga växtodlings- och trädgårdsföretag. Regeringen avser att återkomma till den delen. Punkten är inte slutbehandlad.

14 Ökat stöd till civilsamhället (tillkännagivande, slutbehandlat)

Utskottsinitiativ. Betänkande 2021/22:FiU39 punkt 3 om ökat stöd till civilsamhället.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om ytterligare stöd till civilsamhället för stöd till nyanlända ukrainare (bet. 2021/22:FiU39 s. 13 f.). Efter förslag i Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina tillfördes 100 miljoner kronor till anslaget 13:5 Insatser för den ideella sektorn inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (prop. 2021/22:99 s. 183) för humanitära insatser via organisationer inom det civila samhället i samband med mottagande av skyddsbehövande med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Av medlen har 30 miljoner kronor använts för att återställa en tidigare omfördelning från arbete med covid-19-pandemin till insatser för flyktingmottagande. Efter förslag i samma proposition (s. 178) tillfördes även 30 miljoner kronor till anslaget 1:1 Etableringsåtgärder inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering. Medlen har använts för

bidrag till kommuner för att i samarbete med civilsamhället kunna erbjuda lokala insatser kopplade till arbetsmarknaden och samhällslivet till personer på flykt från Ukraina som har beviljats tillfälligt skydd i Sverige. Efter förslag i Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till jordbruket och fiskerinäringen samt kompensation för höga energipriser (prop. 2021/22:252 s. 27, bet. 2021/22:FiU48, rskr. 2021/22:437) har därutöver 50 miljoner kronor tillförts anslaget 14:3 Särskilda insatser inom folkbildningen inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för att stärka nyanländas möjligheter att stärka sina kunskaper i svenska och om samhället samt för att främja deras deltagande i samhällslivet. I budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 17 avsnitt 17.5 s. 180–183) lämnade regeringen förslag om ytterligare stödmedel till anslaget 14:3 Särskilda insatser inom folkbildningen för 2023. I budgetpropositionen för 2023 bedömde regeringen även att tidigare beslutade åtgärder tillsammans med åtgärder som föreslagits i propositionen tillgodoser riksdagens tillkännagivande och ansåg att tillkännagivandet därmed var slutbehandlat. Punkten är slutbehandlad.

15 Bemyndiganden i samband med rekapitalisering av SAS (ej slutbehandlat)

Proposition 2021/22:252 Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till jordbruket och fiskerinäringen samt kompensation för höga energipriser, proposition 2021/22:258 Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder i samband med rekapitalisering av SAS AB, betänkande 2021/22:FiU48.

Riksdagen har bemyndigat regeringen att

- under 2022 för statens räkning, helt eller delvis, konvertera svenska statens fordringar enligt befintliga hybridinstrument i SAS AB (publ), som uppgår till ett belopp om 2 500 000 000 kronor plus upplupen ränta, till nya aktier i SAS AB (publ),
- under 2022 för statens räkning, helt eller delvis, konvertera svenska statens utestående lånefordringar på konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark–Norway–Sweden, som uppgår till ett belopp om 1 500 000 000 kronor plus upplupen ränta, till nya aktier i SAS AB (publ)
- vidta de åtgärder i övrigt som behövs för att genomföra konverteringarna.

Det har inte varit möjligt att genomföra konverteringarna under 2022 i enlighet med riksdagens bemyndigande. Bemyndigandet har därför förlängts till 2023. Skrivelsen i denna del behandlas i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.5.2). Punkten är inte slutbehandlad.

Riksdagsskrivelser med anledning av övriga betänkanden från finansutskottet

I det följande redovisas riksdagsskrivelser med anledning av betänkanden från finansutskottet som inte har rört extra ändringsbudgetar. Redovisningen är

kronologisk och den äldsta riksdagsskrivelsen, från riksmötet 2007/08, redovisas således först.

16 Låneram för civila flygutvecklingsprojekt (låneram, ej slutbehandlat)

Proposition 2007/08:1, Tilläggsbudget 2, betänkande 2007/08:FiU11 punkt 9 om låneram för civila flygutvecklingsprojekt.

Diskussioner har ägt rum sedan 2007 med Saab AB och Volvo Aero Corporation (Volvo Aero) om statlig delfinansiering för utveckling av eventuella ytterligare civila flygindustriprojekt med miljöinriktning, bl.a. inom ramen för Airbussarbetet. Regeringen uppdrog den 3 juli 2008 åt Riksgäldskontoret att förhandla med Volvo Aero i syfte att uppnå förslag till ett avtal med företaget om delfinansiering av företags utvecklingsinvesteringar i flygmotorprojektet Trent XWB. Sedan Riksgäldskontoret i mars 2009 överlämnat ett sådant förslag anmälde regeringen den 18 januari 2010 ärendet till Europeiska kommissionen för prövning enligt unionsbestämmelserna om statsstöd. Sedan kommissionen godkänt förslaget uppdrog regeringen den 3 mars 2011 åt Riksgäldskontoret att för statens del teckna avtal med Volvo Aero om Trent XWB. Efter en ansökan från Volvo Aero uppdrog regeringen den 26 maj 2011 åt Riksgäldskontoret att förhandla med Volvo Aero i syfte att uppnå förslag till ett avtal med företaget om delfinansiering av företags utvecklingsinvesteringar i flygmotorprojektet Pratt & Whitney PW1100G, men Volvo Aero drog tillbaka sin ansökan. Avseende royaltylånet för flygmotorprojektet GEnx angav Riksgäldskontoret i en skrivelse till regeringen daterad den 23 september 2011 att lånesumman bör återbetalas delvis, detta sedan Volvo Aero meddelat sin avsikt att ingå avtal med General Electric om förändringar i bolagens ansvarsfördelning i projektet. Europeiska kommissionen anförde i en skrivelse den 21 september 2011 att de föreslagna förändringarna är i linje med villkoren i kommissionens beslut. Regeringen uppdrog åt Riksgäldskontoret att ingå tilläggsavtal med Volvo Aero i huvudsaklig överensstämmelse med innehållet i det förslag som Riksgäldskontoret överlämnade den 23 september 2011 om GEnx. Volvo Aero återbetalade 103,6 miljoner kronor i slutet av oktober 2011. Volvo Aero uppgick hösten 2012 i den brittiska koncernen GKN Aerospace (GKN). I maj 2018 skickade GKN en förfrågan till Riksgäldskontoret om att lösa avtalet om royaltylånet för GEnx. I en skrivelse till regeringen daterad den 25 juni 2020 föreslog GKN att regeringen skulle godta en ändring av avtalet om royaltylånet avseende storleken på den royalty som GKN kvartalsvis erlägger till Riksgäldskontoret. I juni 2021 återkallade GKN skriftligen detta förslag. Punkten är inte slutbehandlad.

17 Svenska statens fortsatta ägande i SAS AB (bemyndigande, ej slutbehandlat)

Proposition 2009/10:121, betänkande 2009/10:FiU35 punkt 3 om svenska statens fortsatta ägande i SAS AB när det gäller a, b och c.

Regeringen har ett bemyndigande att vid lämplig tidpunkt minska ägandet i SAS AB. Den 13 oktober 2016 sålde svenska staten 13,8 miljoner stamaktier i SAS AB för sammanlagt 213,9 miljoner kronor. Genom försäljningen minskade svenska statens ägarandel från ca 21,4 procent till ca 17,2 procent av stamaktierna. Försäljningen genomfördes tillsammans med norska staten. Tillsammans sålde staterna 23 miljoner stamaktier motsvarande ca 7 procent av det totala antalet stamaktier i SAS AB. Efter försäljningen ägde svenska staten 56,7 miljoner stamaktier i SAS AB. SAS AB genomförde under 2017 en företrädesemission där svenska staten inte tecknade aktier. Genom utspädning minskade därmed statens ägarandel till 14,8 procent av stamaktierna i bolaget. I juni 2020 bemyndigades regeringen att för statens räkning förvärva aktier eller andelar eller vidta andra liknande åtgärder som syftar till att rekapitalisera SAS AB med ett belopp om högst 5 miljarder kronor och inom denna ram öka statens röst och ägarandel i bolaget (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:364). Efter det att rekapitaliseringen av SAS AB slutförts under hösten 2020 äger svenska staten 1 584 296 144 stamaktier vilket motsvarar ca 21,8 procent av det totala antalet stamaktier i bolaget. Regeringens fortsatta ambition är att vid lämplig tidpunkt minska ägandet i SAS AB. Punkten är inte slutbehandlad.

18 Statens aktier i Saab Automobile Parts AB (två bemyndiganden, slutbehandlade)

Proposition 2012/13:99 Vårändringsbudget för 2013, betänkande 2012/13:FiU21 punkt 29 om bemyndigande för statens aktier i Saab Automobile Parts AB, punkt 30 om bemyndigande i fråga om likvid vid försäljning, punkt 31 om bemyndigande att avyttra tillgångar, punkt 32 om godkännande av kostnadsavräkningar och punkt 33 om bemyndigande att vidta övriga åtgärder vid försäljning.

Proposition 2020/21:99 Vårändringsbudget för 2021, proposition 2020/21:202 Extra ändringsbudget för 2021, betänkande 2020/21:FiU21.

Riksdagen har bemyndigat regeringen att helt eller delvis avyttra statens aktier i Saab Automobile Parts AB. Vid en extra bolagsstämma den 29 oktober 2013 beslutades att ändra firmanamnet till Orio AB. Aktierna i Orio AB förvaltas av Regeringskansliet tills en eventuell försäljning sker. För att utöka statens handlingsalternativ bemyndigade riksdagen under 2021 regeringen att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att avveckla Orio AB genom likvidation (prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21, rskr. 2020/21:385). Regeringen beslutade den 7 juni 2022 att sälja Orio AB till Hedin Mobility Group AB, vilket redovisades i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1

utg.omr. 24 avsnitt 3.5). Försäljningen slutfördes den 9 juni 2022. Punkterna är slutbehandlade.

19 Uppföljning av förslaget om ändrade 3:12-regler (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Proposition 2013/14:1, Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna, betänkande 2013/14:FiU1 punkt 8 om uppföljning av förslaget om ändrade 3:12-regler.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om en uppföljning av förslaget om ändrade 3:12-regler (bet. 2013/14:FiU1 s. 166). Regeringen har gett Kommittén om förenklad beskattning av ägare till fåmansföretag i uppdrag att göra en uppföljning (Fi 2022:04). Kommittén ska redovisa sitt uppdrag senast den 30 november 2023. Punkten är inte slutbehandlad.

20 Redovisning av sysselsättningseffekter (tillkännagivande, slutbehandlat)

Proposition 2016/17:100, Riktlinjer för den ekonomiska politiken, betänkande 2016/17:FiU20 punkt 3 om redovisning av sysselsättningseffekter för den ekonomiska politiken.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen bör redovisa sysselsättningseffekter av de reformer som föreslås och aviseras i budgetpropositionen (bet. 2016/17:FiU20 s. 81). Mot bakgrund av tillkännagivandet redovisades i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 med förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.5), på samma sätt som i budgetpropositionen för 2020 och budgetpropositionen för 2021, en bedömning av riktningen på de långsiktiga effekterna på sysselsättning, arbetslöshet och arbetade timmar för de föreslagna och aviserade reformerna. Tillkännagivandet behandlades i 2022 års ekonomiska vårproposition (prop. 2021/22:100 s. 45 f.). I propositionen anförde regeringen att den, mot bakgrund av den betydande osäkerhet som är förknippad med beräkningar av långsiktiga sysselsättningseffekter, har bedömt att det inte är ändamålsenligt att redovisa siffrersatta effektberäkningar av enskilda reformer. Regeringen beskriver i stället i sina propositioner effekterna av enskilda reformer i kvalitativa ordalag och gör i de ekonomiska vårpropositionerna och budgetpropositionerna en samlad bedömning av reformernas långsiktiga effekter på makroekonomin. Mot bakgrund av de vidtagna åtgärderna, som innebär att den bedömda riktningen och storleksordningen på effekterna för enskilda reformer redovisas samt regeringens bedömning att det inte är ändamålsenligt att redovisa siffrersatta effektberäkningar av enskilda reformer, ansågs tillkännagivandet därmed slutbehandlat. Punkten är slutbehandlad.

21 Digitalisering och it i den statliga förvaltningen – öppna data (tillkännagivande, slutbehandlat)

Statlig förvaltning och statistikfrågor, motioner från allmänna motionstiden 2017/18, betänkande 2017/18:FiU25 punkt 2 om digitalisering och it i den statliga förvaltningen.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen bör ge samtliga statliga myndigheter i uppdrag att arbeta strategiskt för att öka utbudet av och tillgängligheten till öppna data och se till att de statliga myndigheterna tillgängliggör offentliga handlingar i maskinavläsbart skick (bet. 2017/18:FiU25 s. 9 f.). Regeringen redovisar en mängd åtgärder i skrivelse 2022/23:75 (s. 267–269). Regeringen anför vidare att den i propositionen Den offentliga sektorns tillgängliggörande av data (prop. 2021/22:225 s. 61 f.) konstaterade att tillkännagivandet var slutbehandlat genom förslaget i propositionen om en ny lag om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data, som ur ett rättsligt perspektiv främjar och stöder den offentliga förvaltningens arbete med att tillgängliggöra öppna data, och med de åtgärder som vidtagits. Punkten är slutbehandlad.

22 Värna mångfalden genom att inte försvåra för mindre aktörer (tillkännagivande, slutbehandlat)

Proposition 2017/18:158 Ökade tillståndskrav och särskilda regler för upphandling inom välfärden, betänkande 2017/18:FiU43 punkt 4 om att värna mångfalden genom att inte försvåra för mindre aktörer.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag som säkerställer att tillståndskrav samt ägar- och ledningsprövning inte medför otillbörliga hinder att etablera sig och verka på välfärdsområdet, i synnerhet när det gäller små aktörers möjligheter, såsom kooperativ (bet. 2017/18:FiU43 s. 28 f.).

Regeringen behandlade tillkännagivandet i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 25 avsnitt 2.5.5). I budgetpropositionen anförde regeringen att Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) 2019 fick i uppdrag att analysera det nuvarande regelverket för tillståndsprövning inom vård och omsorg och möjligheten att förenkla ägar- och ledningsprövningar samt att myndigheten i april 2021 lämnade rapporten Analys av regelverket för tillståndsprövning – Slutrapport av regeringsuppdrag (Ivo 2021-4). Vidare redovisade regeringen att Ivo i oktober 2021 fick i uppdrag att redovisa sitt arbete för att minska handläggningstiderna för tillståndsprövning inom socialtjänsten och att Ivo i mars 2022 redovisade uppdraget i rapporten Redovisning av arbetet för att minska handläggningstider gällande verksamheten för tillståndsprövning inom socialtjänsten. Tillkännagivandet ansågs därmed slutbehandlat. Punkten är slutbehandlad.

23 Nationella kvalitetskrav för de verksamheter som bedrivs inom välfärdens områden (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Proposition 2017/18:159 Tillstånd att ta emot offentlig finansiering inom socialtjänsten, assistansersättningen och skollagsreglerad verksamhet, betänkande 2017/18:FiU44 punkt 2 om nationella kvalitetskrav m.m.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anförut om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om att inrätta nationella kvalitetskrav för de verksamheter som bedrivs inom välfärdens områden (bet. 2017/18:FiU44 s. 17 f.). Den 28 september 2021 gav regeringen Statens skolverk (Skolverket) i uppdrag att föreslå nationella målsättningar för de skolformer för vilka det i dag inte finns nationella målsättningar och för fritidshemmet. Skolverket skulle vid behov föreslå justeringar av befintliga nationella målsättningar. Skolverket skulle vidare ta fram och utveckla delmål och indikatorer för uppföljning och analys av huvudmännens verksamhet och resultaten av denna verksamhet. Skolverket skulle även identifiera, sammanställa och utveckla framgångsfaktorer för effektiv skolutveckling. Den 30 april 2022 redovisade Skolverket uppdraget i den del som avsåg de nationella målsättningarna. Den 8 juni 2022 beslutade riksdagen i enlighet med propositionen Skolans arbete med trygghet och studiero (prop. 2021/22:160) om skärpningar i skollagens (2010:800) bestämmelser om skolornas och huvudmännens ansvar att bedriva systematiskt kvalitetsarbete (bet. 2021/22:UbU28, rskr. 2021/22:364). Riksdagen beslutade vid samma tillfälle om ett bemyndigande i skollagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas samt om ändringar i bestämmelsen om hur Skolverket ska formulera sina förelägganden. Dessa åtgärder syftar till att Statens skolinspektion ska kunna få vitesförelägganden utdömda i domstol vid brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Ändringarna trädde i kraft den 1 augusti 2022. Den 2 februari 2022 beslutade riksdagen i enlighet med propositionen Ökade möjligheter att stänga skolor med allvarliga brister (prop. 2021/22:45), som bl.a. innehåller bestämmelser om att Skolinspektionen ska få större möjligheter att stänga både kommunala och fristående skolor som har allvarliga och återkommande brister (bet. 2021/22:UbU10, rskr. 2021/22:136). Regeringen gav den 22 december 2020 en utredare i uppdrag att föreslå en äldreomsorgslag som kompletterar socialtjänstlagen med särskilda bestämmelser om vård och omsorg om äldre och som bl.a. innehåller bestämmelser om en nationell omsorgsplan (dir. 2020:142). Syftet med utredningen var att långsiktigt stärka förutsättningarna för äldreomsorgen samt tydliggöra dess uppdrag och innehåll. Den 28 juni 2022 överlämnades betänkandet Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer (SOU 2022:41). Betänkandet remitterades den 12 juli 2022 och remisstiden gick ut den 15 november 2022. Ärendet bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Punkten är inte slutbehandlad.

24 Stärkta åtgärder mot penningtvätt (tillkännagivande, slutbehandlat)

Utskottsinitiativ. Betänkande 2018/19:FiU42 Stärkta åtgärder mot penningtvätt.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen snarast ska utreda vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att stärka arbetet mot penningtvätt (bet. 2018/19:FiU42 s. 9 f.). Den 7 november 2019 beslutade regeringen kommittédirektivet Stärkta åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (dir. 2019:80). Utredningen lämnade betänkandet Stärkta åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism den 31 maj 2021 (SOU 2021:42). Betänkandet – som har remissbehandlats – ligger till grund för propositionen Samverkan mot penningtvätt och finansiering av terrorism (prop. 2021/22:251). I den behandlade regeringen tillkännagivandet. För det första gjordes bedömningen att Finansinspektionen har goda förutsättningar för att utöva effektiv tillsyn över verksamhetsutövare. För det andra gjordes bedömningen att myndighetsstrukturen på området inte utgör hinder mot en effektiv bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. För det tredje gjordes bedömningen att propositionens lagförslag om samverkan mot penningtvätt och finansiering av terrorism skapar förutsättningar för informationsutbyte mellan myndigheter och banker. Tillkännagivandet bedömdes därför vara tillgodosett och därmed slutbehandlat (prop. 2021/22:251 avsnitt 3 och 10.1). Punkten är slutbehandlad.

25 Amorteringskravet och andra frågor om makrotillsyn och hushållens skuldsättning (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Betänkande 2019/20:FiU22 punkt 3 om amorteringskravet och andra frågor om makrotillsyn och hushållens skuldsättning.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen samlat bör utvärdera effekterna av makrotillsynsåtgärder och även återkomma med förslag till åtgärder för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden (bet. 2019/20:FiU22 s. 24 f.). Regeringen gav den 20 december 2020 Finansinspektionen i uppdrag att göra en samlad utvärdering av effekterna av vidtagna makrotillsynsåtgärder. Uppdraget redovisades den 30 juni 2021. Utvärderingen visar att de åtgärder som Finansinspektionen vidtagit har bidragit till att bromsa både skuldtiltväxten och bostadsprisutvecklingen och att fler hushåll amorterat på sina bolån. Åtgärderna har därutöver motverkat att långivare använder höga belåningsgrader eller låg amortering som konkurrensmedel. Sammantaget har Finansinspektionens åtgärder lett till att hushållen hade större motståndskraft att klara av både effekter till följd av pandemin och ränteuppgångar under 2021 än vad de annars skulle ha haft. I budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 2) behandlade regeringen tillkännagivandet och instämde i Finansinspektionens bedömning. Tillkännagivandet bedömdes därför vara

tillgodosett när det gäller utvärdering av makrotillsynsåtgärder (prop. 2022/23:1 utg.omr. 2 avsnitt 3.3.1). Regeringen beslutade den 3 december 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag på åtgärder för att underlätta för hushåll som för första gången ska köpa en bostad (förstagångsköpare) (dir. 2020:125). Regeringen beslutade den 2 september 2021 att ge utredningen förlängd utredningstid (dir. 2021:66). Utredningen överlämnade den 4 april 2022 sitt betänkande Startlån till förstagångsköpare av bostad (SOU 2022:12). Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet. Punkten är inte slutbehandlad.

26 Presentation av betalningssätt vid marknadsföring av betaltjänster online (tillkännagivande, slutbehandlat)

Proposition 2019/20:79, betänkande 2019/20:FiU37 punkt 3 om utvärdering av lagstiftningens effekter.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om utvärdering av den nya lagstiftningen (bet. 2019/20:FiU37 s. 5 f.). Regeringen gav den 22 december 2020 Finansinspektionen i uppdrag att, i samverkan med Konsumentverket, följa upp och utvärdera lagstiftningen. Uppdraget redovisades den 1 juli 2021. Finansinspektionen konstaterar att kravet har tillämpats under en för kort tid för att en uttömmande utvärdering ska kunna göras. Men enligt myndighetens bedömning har kravet bidragit till att minska riskerna för att konsumenter lockas till oöverlagda krediter vid e-handel. I propositionen Betaltjänster – några förtydliganden (prop. 2021/22:202) behandlade regeringen tillkännagivandet och instämde i Finansinspektionens bedömning. Tillkännagivandet bedömdes därför vara tillgodosett och slutbehandlat (prop. 2021/22:202 avsnitt 3 och 7.1). Punkten är slutbehandlad.

27 Särskild hänsyn till offentliga utvecklingskreditinstitut (tillkännagivande, slutbehandlat)

Proposition. 2020/21:36 Ändringar i regelverket om kapitaltäckning, betänkande 2020/21:FiU37 punkt 3 om särskild hänsyn till offentliga utvecklingskreditinstitut.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att regeringen noga bör följa upp hur den nya lagstiftningen fungerar för offentliga utvecklingsinstitut med beaktande av deras särskilda verksamhet, affärsmodell och ändamål med kreditgivningen (bet. 2020/21:FiU37 s. 20 f.). Finansinspektionen har fått i uppdrag att redovisa hur tillsynen av de nya kapitaltäckningsreglerna påverkade offentliga utvecklingskreditinstituts affärsmodell och verksamhet. Uppdraget redovisades den 2 mars 2022. Det finns enligt Finansinspektionen bara ett svenskt kreditinstitut som tillämpar bestämmelserna om offentliga utvecklingskreditinstitut i EU:s tillsynsförordning (Kommuninvest i Sverige AB). Finansinspektionen bedömer sammanfattningsvis att ändringarna i regelverket har haft en begränsad påverkan för offentliga utvecklingskreditinstitut. Det beror på att ändringarna

i regelverket ligger i linje med hur Finansinspektionen har tillämpat regelverket sedan den 2 augusti 2014. Den ökade kapitaliseringen hos institutet under de senaste åren till följd av ändringar i regelverket bedöms ha ökat institutets förmåga att stå emot finansiella påfrestningar. I vilken mån regelverket har försvårat eller minskat möjligheten för institutet att förse kommuner med stabil och kostnadseffektiv finansiering är svårare att uttala sig om. Såvitt Finansinspektionen kan bedöma tyder dock inget på att ändringarna i regelverket har inneburit någon avgörande begränsning för institutet i detta avseende. I propositionen Betaltjänster – några förtydliganden (prop. 2021/22:202) behandlade regeringen tillkännagivandet och instämde i Finansinspektionens bedömning. Tillkännagivandet bedömdes därför vara tillgodosett och slutbehandlat (prop. 2021/22:202 avsnitt 3 och 7.2). Punkten är slutbehandlad.

28 Översyn och analys av det kommunalekonomiska utjämningsystemet (tillkännagivande, slutbehandlat)

Skrivelse 2020/21:28 Riksrevisionens rapport om tillväxthämmande incitament i den kommunala inkomstutjämnningen, betänkande 2020/21:FiU15 punkt 3 om översyn och analys av det kommunalekonomiska utjämnings-systemet.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen bör tillsätta en utredning som ser över hela det kommunalekonomiska utjämningsystemet med fokus på utveckling, tillväxt och likvärdig service i hela landet (bet. 2020/21:FiU15 s. 5 f.). I budgetpropositionen för 2023 redovisades att regeringen den 28 april 2022 beslutat att tillsätta en parlamentarisk kommitté i syfte att se över hela det kommunalekonomiska utjämningsystemet (Fi2022/02969). Tillkännagivandet bedömdes därför vara tillgodosett och slutbehandlat (prop. 2022/23:1 utg.omr. 25 avsnitt 2.5.4). Punkten är slutbehandlad.

29 Sveriges genomförande av Agenda 2030 (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Proposition 2019/20:188 Sveriges genomförande av Agenda 2030, betänkande 2020/21:FiU28 punkt 2 om uppföljning av Sveriges genomförande av Agenda 2030.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen ska redovisa arbetet med Sveriges genomförande av Agenda 2030 vartannat år i en skrivelse till riksdagen (bet. 2020/21:FiU28 s. 16 f.).

Regeringen lämnade den 24 maj 2022 den första skrivelsen om Sveriges genomförande av Agenda 2030 till riksdagen (skr. 2021/22:247). Den 23 november 2022 behandlade riksdagen skrivelsen i betänkande 2022/23:FiU7. Riksdagen beslutade att bifalla utskottets förslag och lägga skrivelsen till handlingarna. Regeringen avser att återkomma vartannat år med en skrivelse till riksdagen. Punkten är inte slutbehandlad.

30 Jas 39 Gripen och Finland (budgetbeslut, delvis ej slutbehandlat)

Proposition 2020/21:99, proposition 2020/21:202, betänkande 2020/21:FiU21 Vårändringsbudget för 2021 samt extra ändringsbudget.

Om utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap, punkt b: Riksdagen bemyndigade regeringen att under 2021 göra utfästelser om utveckling av det svenska Gripen-systemet som innebär en harmonisering av det svenska stridsflyget med det finländska, under förutsättning att Finland beslutar om anskaffning av Jas 39 Gripen som nytt stridsflygssystem. Den 20 september 2021 beslutade regeringen via budgetpropositionen för 2022 utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap om ett ökat bemyndigande om ekonomiska åtaganden för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar. Punkten är inte slutbehandlad.

Om utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap, punkt c: Riksdagen godkände som en riktlinje att utgifter hänförliga till genomförandet av utvecklingen enligt punkt b) hanteras genom anpassningar av Försvarsmaktens verksamhet på stridsflygområdet, med inkomster som uppkommer i samband med försäljningen av Jas 39 Gripen och med ökade anslag under perioden 2026–2032. Finland aviserade i december 2021 att man inte kommer att anskaffa Jas 39 Gripen. Regeringen har inte fattat något beslut om utgifter hänförliga till genomförandet av utvecklingen enligt punkt b. Punkten är inte slutbehandlad.

31 Anslutning till Statens servicecenter (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Skrivelse 2020/21:218 Riksrevisionens rapport om administration i statliga myndigheter, betänkande 2021/22:FiU12 punkt 2 om anslutning till Statens servicecenter.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen bör vidta åtgärder för att fler myndigheter ska ansluta sig till Statens servicecenters verksamhet för att på så sätt främja en kostnadseffektiv administration i den statliga förvaltningen. De myndigheter som väljer egna lösningar ska lämna en redogörelse för orsakerna till detta och de faktiska kostnaderna för de egna lösningarna i jämförelse med vad de hade fått betala för de gemensamma lösningar som finns via Statens servicecenter. Därutöver bör regeringen utreda förutsättningarna för att kommuner och regioner ska kunna ansluta sig till Statens servicecenter (bet. 2021/22:FiU12 s. 9 f.). Regeringen har i regleringsbrevet för budgetåret 2023 avseende Statens servicecenter angett att Statens servicecenter ska verka för att antalet myndigheter som är anslutna till myndighetens lönetjänst respektive e-handelstjänst ökar till att omfatta 60 respektive 40 procent av antalet anställda i staten 2025. Den 7 juli 2022 beslutade regeringen om kommittédirektivet En effektivare samordning av administrativa tjänster genom Statens servicecenter (dir. 2022:107). Enligt direktivet ges en särskild utredare i uppdrag att bl.a. utvärdera hur centraliseringen av administrativa

tjänster till Statens servicecenter har påverkat effektiviteten i den statliga administrationen, förutsättningarna för en ökad anslutning till Statens servicecenters tjänster och vilka ytterligare tjänster som kan samordnas genom myndigheten och som leder till en ökad effektivitet i den statliga administrationen. Vidare ska förutsättningarna för att kommuner och regioner ska kunna ansluta sig till Statens servicecenters administrativa tjänster utredas. Utredningen ska lämna sitt betänkande den 15 september 2023. Punkten är inte slutbehandlad.

32 Utvärdering av lagstiftningen om offentlig upphandling avseende små företag och idéburna aktörer (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Proposition 2021/22:5 Ett förenklat upphandlingsverk, betänkande 2021/22:FiU14 punkt 2 om utvärdering av lagstiftningen om offentlig upphandling avseende små företag och idéburna aktörer.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen bör utvärdera lagstiftningen om offentlig upphandling och se över möjligheterna att öka förutsättningarna för små företag och ideella aktörer att delta i upphandlingar och vinna upphandlingskontrakt i syfte att säkra deras möjligheter att delta i upphandlingar (bet. 2021/22:FiU14 s. 19 f.). Den lagstiftning som införts efter förslag i propositionen Ett förenklat upphandlingsregelverk (prop. 2021/22:5) trädde i kraft den 1 februari 2022. Upphandlingsmyndigheten har i sitt regleringsbrev för 2023 fått i uppdrag att, mot bakgrund av det förenklade upphandlingsregelverket, följa upp och analysera i vilken utsträckning små företag och idéburna aktörer deltar i offentlig upphandling. Uppföljningen ska belysa utvecklingen inom olika branscher, med fokus på organisationernas bidrag till offentligt finansierade välfärdstjänster. Myndigheten ska vid behov lämna förslag på ytterligare åtgärder för att underlätta för små företag och idéburna aktörer att delta i offentlig upphandling. Uppdraget ska delredovisas senast den 31 mars 2024 och slutredovisas senast den 31 mars 2025. Punkten är inte slutbehandlad.

33 Avsteg från principen om affärsmässighet vid förvärv av vissa fastigheter (bemyndigande, ej slutbehandlat)

Proposition 2021/22:1 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, betänkande 2021/22:FiU2 punkt 1 om statens budget inom utgiftsområde 2, delpunkt d förvärv av fastigheter.

Riksdagen har godkänt regeringens förslag om att regeringen under 2022–2025 får besluta om avsteg från principen om affärsmässighet vid förvärv av fastigheter som ska ingå i det slutna beståndet av försvarsanläggningar även om de har ett betydande värde, under förutsättning att det krävs för genomförandet av beslut om totalförsvaret. Regeringen har en löpande dialog med berörda myndigheter och har kommunicerat möjligheten till avsteg från principen om affärsmässighet med dem. Principen får betydelse för

tillämpningen när det gäller handläggning och beslut i enskilda ärenden framöver. Punkten är inte slutbehandlad.

34 Utredda hur flytt av tjänstepension kan underlättas (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Proposition 2021/22:74 En utvidgad rätt till återköp och flytt av fond- och depåförsäkringar, betänkande 2021/22:FiU36 punkt 2 om att utreda hur flytt av tjänstepension kan underlättas.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen bör utreda hur flytt av tjänstepension kan underlättas (bet. 2021/22:FiU36 s. 7). Regeringen har i regleringsbrevet för 2023 gett Finansinspektionen i uppdrag att bl.a. identifiera eventuella legala och praktiska hinder för flytt av individuell tjänstepensionsförsäkring och föreslå åtgärder för att undanröja dem. Uppdraget ska redovisas senast den 15 september 2023. Punkten är inte slutbehandlad.

35 Utredda möjligheten att ta bort kravet på firmatecknares underskrift vid flytt av tjänstepension från tidigare arbetsgivare (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Proposition 2021/22:74 En utvidgad rätt till återköp och flytt av fond- och depåförsäkringar, betänkande 2021/22:FiU36 punkt 3 om att utreda möjligheten att ta bort kravet på firmatecknares underskrift vid flytt av tjänstepension från tidigare arbetsgivare.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen bör utreda om det är möjligt att ta bort kravet på underskrift av tidigare arbetsgivare vid flytt av tjänstepension (bet. 2021/22:FiU36 s. 8). Ett arbete har inletts i Regeringskansliet med att överväga vilka åtgärder som bör vidtas med anledning av tillkännagivandet. Regeringen har också i regleringsbrevet för 2023 gett Finansinspektionen i uppdrag att bl.a. identifiera eventuella legala och praktiska hinder för flytt av individuell tjänstepensionsförsäkring och föreslå åtgärder för att undanröja dem. Uppdraget ska redovisas senast den 15 september 2023. Punkten är inte slutbehandlad.

36 Sänkt skatt för pensionärer (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Proposition 2021/22:99 Vårändringsbudget för 2022, proposition 2021/22:255 Extra ändringsbudget – stöd till Ukraina, betänkande 2021/22:FiU21 punkt 2 om skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om sänkt skatt för pensionärer (bet. 2021/22:FiU21 s. 9 f.). Tillkännagivandet innebär att skatten för samtliga pensionärer ska sänkas fr.o.m. den 1 januari 2023 genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget med 6 miljarder kronor. I budgetpropositionen för 2023 lämnade regeringen emellertid inte något sådant förslag. Punkten är inte slutbehandlad.

37 Införandet av en s.k. gas i pensionssystemet (tillkännagivande, ej slutbehandlat)

Proposition 2021/22:99 Vårändringsbudget för 2022, proposition 2021/22:255 Extra ändringsbudget – stöd till Ukraina, betänkande 2021/22:FiU21 punkt 3 om införandet av en s.k. gas i pensionssystemet.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om den s.k. gasen i pensionssystemet (bet. 2021/22:FiU21 s. 10 f.). Frågan bereds inom Regeringskansliet. Punkten är inte slutbehandlad.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet välkomnar regeringens redovisning i skrivelse 75. I de delar som rör finansutskottet är redovisningen så vitt kan bedömas korrekt.

Som framgått ovan är finansutskottet ett av de utskott vars betänkanden har lett till flest riksdagsskrivelser som redovisas i skrivelse 75. Detta är en följd av att finansutskottet bereder ärenden om ändringsbudgetar, och det har varit en stor mängd extra ändringsbudgetar under senare år. Det är rimligt att betänkandena med ändringsbudgetar leder till många riksdagsskrivelser eftersom många departement kan vara berörda av riksdagens beslut om ändringsbudget.

I flera fall hänvisas i skrivelse 75 till att regeringen i olika propositioner, bl.a. budgetpropositionen, har redovisat sin behandling av tillkännagivanden. Finansutskottet har inte haft några invändningar mot regeringens redovisningar i olika propositioner. Som framgått ovan redovisades behandlingen av totalt 129 tillkännagivanden i budgetpropositionen för 2023. Det förekommer alltså också att regeringen redovisar behandlingen av tillkännagivanden i andra propositioner, där den fråga som tillkännagivandet rör behandlas. Genom att regeringen återrappporterar behandlingen av tillkännagivanden i olika propositioner kan utskotten ta ställning till regeringens återrappportering i ett lämpligt sammanhang.

Som framgått ovan fattar riksdagen beslut om bemyndiganden som ger regeringen befogenhet att vidta olika åtgärder. Som finansutskottet påpekat tidigare finns det starka skäl att också i fortsättningen följa upp dessa bemyndiganden (yttr. 2020/21:FiU2y, 2021/22:FiU3y).

Finansutskottet anser att konstitutionsutskottet bör föreslå att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Stockholm den 27 april 2023

På finansutskottets vägnar

Edward Riedl

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Edward Riedl (M), Mikael Damberg (S), Oscar Sjöstedt (SD), Gunilla Carlsson (S), Dennis Dioukarev (SD), Jan Ericson (M), Ingela Nylund Watz (S), Charlotte Quensel (SD), Ida Drougge (M), Ali Esbati (V), Hans Eklind (KD), Martin Ådahl (C), David Perez (SD), Janine Alm Ericson (MP), Carl B Hamilton (L), Eva Lindh (S) och Fredrik Stenberg (S).